

Päätös liikennöinnin yksinoikeudesta sopimuskohteissa 495596 kohde 2 Hammaslahti-Joensuu-Liperi ja 495596 kohde 3 Joensuu-Kontiolahti sopimuskaudella 2.6.2025-30.5.2032

SEUJOUKJ 30.10.2024 § 34
611/08.00.00.02/2024

Tieliikenteen toimivaltainen viranomainen voi tehdä päätöksen sopimuksen mukaisen liikennöinnin yksinoikeudesta. Päätöksellä suojataan sekä kaupungin että liikennöitsijän taloutta muiden liikenteiden aiheuttamalta jatkuvalta ja vakavalta haitalta.

Joensuun kaupunki seudullisena toimivaltaisena viranomaisena on tehnyt päätöksen (seudullinen joukkoliikennejaosto 20.6.2012 § 31) järjestää toimivalta-alueensa henkilöliikennepalvelut EU-palvelusopimusasetuksen (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1370/2007, annettu 23 päivänä lokakuuta 2007) mukaisesti. Tällä varmistetaan sellaisten yleishyödyllisten palvelujen tarjoaminen, jotka ovat muun muassa monilukuisempia, luotettavampia, korkealaatuisempia tai edullisempia kuin palvelut, joita voitaisiin tarjota pelkästään markkinoiden ehdoilla.

Palvelusopimusasetuksessa vahvistetaan ehdot, joiden mukaisesti toimivaltaiset viranomaiset julkisen palvelun velvoitteita määrätessään tai niitä koskevia sopimuksia tehdessään korvaavat julkisen liikenteen harjoittajille aiheutuvat kustannukset ja/tai myöntävät yksinoikeuksia vastineena julkisen palvelun velvoitteiden hoitamisesta. Julkisen palvelun velvoitteella tarkoitetaan vaatimusta, jonka toimivaltainen viranomainen asettaa tai määrittelee sellaisten yleishyödyllisten julkisten henkilöliikennepalvelujen varmistamiseksi, joita liikenteenharjoittaja ei omien taloudellisten etujensa kannalta katsoen ottaisi hoitaakseen tai ei hoitaisi samassa määrin tai samoilla ehdoilla ilman korvausta.

Liikennepalvelulain (III osa, 3. luku, 10 §) mukaan toimivaltainen viranomainen voi tehdä palvelusopimusasetuksen mukaisen päätöksen yksinoikeudesta. Yksinoikeuspäätöksellä annetaan erikseen valittavalle julkisen liikenteen harjoittajalle mahdollisuus harjoittaa julkista henkilöliikennettä tietyllä reitillä tai tietyssä verkossa taikka tietyllä alueella ja suljetaan pois muut mahdolliset liikenteenharjoittajat. Päätös yksinoikeuden antamisesta julkaistaan toimivaltaisen viranomaisen internet-sivuilla <https://jojo.joensuu.fi/tietoja-ja-ohjeita>.

Liikennöintikohteen hankintapäätöksessä ja liikennöintisopimuksessa määritellään julkisen palvelun velvoitteiden luonne sekä sovitut korvaukset. Sopimuksessa määritellään maantieteelliset alueet ja/tai reitit, joita sopimus ja sen ehdot koskevat. Lisäksi sopimuksessa esitetään muutosvarat, joiden puitteissa liikenteen tarjontaa, sekä reittejä että aikatauluja, voidaan resurssien ja asiakastarpeiden mukaan säätää. Sopimuskohteen liikenteellä on yhteisiä osuuksia toisten sopimuskohteiden liikenteiden kanssa. Nämä päällekkäisyydet ovat olleet valitun liikennöitsijän tiedossa liikennettä hankittaessa. Eri sopimuskohteiden yhteisiä reittiosuuksia suojataan yksinoikeuspäätöksellä muiden kuin toimivaltaisen viranomaisen omien sopimusliikenteiden aiheuttamalta jatkuvalta ja vakavalta haitalta.

Yksinoikeuspäätöksen tarkoituksena on suojata julkisen palvelun velvoitteiden hoitaminen liikennöintisopimuksen ja siinä määritellyn korvaustason mukaisesti sekä varmistaa sellaisten yleishyödyllisten palvelujen tarjoamisen, jotka ovat muun muassa monilukuisempia, luotettavampia, korkealaatuisempia tai edullisempia kuin palvelut, joita voitaisiin tarjota pelkästään markkinoiden ehdoilla.

Jos toimivaltainen viranomainen on tehnyt päätöksen yksinoikeuden asettamisesta, toimivaltainen viranomainen voi kieltää toiminnan, joka aiheuttaa jatkuvaa ja vakavaa haittaa yksinoikeudella suojatulle liikenteelle. Viranomainen voi asettaa kiellon tehosteeksi uhkasakon.

Tällä päätöksellä annetaan yksinoikeus Pohjois-Karjalan hankintatoimen tarjouskilpailun 495596 kohteen 2 (Hammaslahti-Joensuu-Liperi) voittaneelle liikenteenharjoittajalle Savonlinja Oy:lle kohteen 2 liikennöintiin ja kohteen 3 (Joensuu-Kontiolahti) voittaneelle liikenteenharjoittajalle Savo-Karjalan Linja Oy:lle kohteen 3 liikennöintiin. Yksinoikeus kattaa kohteiden 2 ja 3 liikennöinnin liikennöintisopimusten mukaisesti viranomaisen päättämille reiteille ja aikatauluille variaatioineen mukaan lukien liikennöintikohteen vuotuiset muutokset sopimuksen ja hankintasäädösten määrittämällä ehdoilla. Kohteiden sopimuskausi on 2.6.2025 - 30.5.2032. Toimivaltaisen viranomaisen järjestämän liikenteen aikataulut ja reitit löytyvät aikataulukausittain viranomaisen internet-sivuilta <https://jojo.joensuu.fi>.

Valmistelija: joukkoliikennesuunnittelija Timo Lappi

Liikennejärjestelmänsinöörin päätösehdotus:

Seudullinen joukkoliikennejaosto päättää

antaa yksinoikeuden Savonlinja Oy:lle tarjouspyynnön 495596 liikennöintikohteen 2 Hammaslahti-Joensuu-Liperi liikennöintiin ja Savo-Karjalan linja Oy:lle tarjouspyynnön 495596 liikennöintikohteen 3 Joensuu-Kontiolahti liikennöintiin ajalle 2.6.2025-30.5.2032 liikennöintisopimusten mukaisesti toimivaltaisen viranomaisen päättämille reiteille ja aikatauluille variaatioineen mukaan lukien liikennöintikohteen mahdolliset muutokset sopimuksen ja hankintasäädösten määrittelemillä ehdoilla.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.